

У словнику Л. Ставицької у статті на слово *дах* фіксуємо двозначний фразеологізм *дах* (*криша, стріха*) *відлітає, іде / поїхала у кого (кому), жар.-ірон.* – 1) «хтось божеволіє, втрачає здоровий глузд та самоконтроль»; 2) «хтось переживає сильні емоції, почуття екстази» [4, с. 94-95] і в статті на слово *криша* – однозначний фразеологізм *криша поїхала [разом з фундаментом]* – «хтось дурнуватий» [4, с. 152]. Напевно, фразеологізм з компонентом *дах* не що інше, як калька з російської мови, на що натякає автор словника, посилаючись на «Большой словарь русского жаргона» В. Мокієнка та Т. Нікітіної. Точніше, цей фразеологізм можна було б зарахувати до «міжнародних радянських», тому що його активна експлуатація як агресивно-експресивного засобу припадає на період так званої перебудови, тобто на другу половину 80-х років ХХ ст.

Можна навести й інші приклади. Так, Ю. Мостова надто сміливо вибрала для назви статті відверто недруковане прислів'я, щоправда замінивши в ньому обценний компонент. У результаті вираз набув такого вигляду: ***Відай дружину дяді, а сам іди до тьоті?*** [ДТ. – 2003 – №10].

Отже, фразеологічні новотвори доволі часто зустрічаються на газетних шпальтах, однак не завжди виконують позитивну мовотворчу роль.

Список використаних джерел

1. Пашинська Л.М. Фразеологічні неологізми в сучасному українському мас-медійному дискурсі: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец.: 10.02.01. «Українська мова» / Л. М. Пашинська. – К., 2011. – 20 с.
2. Сергєєв Ю.А. Прагматична функція усталених словосполучень у газетному тексті / Ю.А. Сергєєв // Мовознавство – 1986. – №2 – С.54-57.
3. Словарь русского языка: в 4-х т. / АН СССР, Ин-т рус. яз., [Под ред. А.П.Евгеньевой]. – 3-е изд., стереотип. – М.: Русский язык, 1985 – 1988. – Т. 2. – 1986. – 736 с.
4. Ставицька Л. Короткий словник жаргонної лексики української мови / Л. Ставицька. – К: Критика, 2003. – 336с.
5. Мокієнко, W. Проблемы европейской фразеологической неологии / W. Mokijenko // Nowa frazeologia i nowe Europe. Новая фразеология в новой Европе. Neue Phraseologie im neuen Europa. Słowo. Tekst. Czas. VI. : [tezy referatów międzynarodowej konferencji naukowej, Szczecin, 6-7 września 2001 r.] [Pod redakcją Hany Waltera, Walerija Mokijenki i Michaiła Aleksiejenki]. – Greifswald, 2001. – С. 22-25.

In the article some ways of phraseological innovations creation and their functioning in the news-paper texts are described. The emphasis is made on some inappropriate cases of those of innovations usage.

Key words: phraseological innovation, substitution, phraseological hint, jargon unit.

УДК 811.161.2'37:070«19»

Л. М. Марчук

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

ТЕРМІНОЛОГІЧНЕ ПОЛЕ «ДУХОВНІСТЬ» У ЧАСОПИСІ «ВІРА Й КУЛЬТУРА»

У статті подаємо схему формування базової християнської основи термінологічного поля «Духовність», його динаміку в 50-ті рр. ХХ ст. на матеріалі текстів канадського часопису «Віра й культура». Вносимо уточнення в семантику термінів духовної сфери з лінгвокультурологічної позиції та визначаємо соціокультурні чинники, що впливають на формування ядра та периферії репрезентованого термінологічного поля.

Ключові слова: термінологічне поле, багатовимірний ієрархічний структура, духовність, відповідальність, релігійний аспект, світський аспект.

В останні десятиліття спостерігаємо зростання інтересу до проблеми формування лексичного складу сучасних термінологій. Відомі дослідження економічної термінології О. Винник та Г. Чорновой, географічної – Є. Ткаченко, медичної – Н. Цісар, металургійної – Н. Ктитарової.

У сучасній Україні спостерігаємо збільшення ролі релігії в світогляді населення. Різні конфесії займають усе більше місце в духовній сфері мешканців держави. У 2008-2009 навчальному році до системи шкільної освіти введено факультатив «Християнська етика». Релігійна та моральна лексика стає у ХХІ столітті індикатором поновлення в національно-мовній картині світу лінгвокультурологічного поля «духовність». Її досліджують Є. Грицак, Н. Піддубна та ін. У зарубіжному мовознавстві слова духовно-морального змісту досліджувалися О.С. Ахмановою, Н.М. Шведовою, М.М. Шанським та ін.

Актуальність роботи спричинена питаннями побудови термінологічного поля «духовність», визначенням основних термінів, якими послуговуються часописи у різний час залежно від того, як змінюються соціокультурні умови в суспільстві щодо громадян, які належать до різних релігійних конфесій та культур. А побудова цього поля можлива лише при дослідженні в діахронії релігійної лексики та шляхів її походження, а отже побудови поля в динаміці.

Джерелом дослідження стали часописи «Віра й культура», видані у 1953-1959 рр. Часопис – орган Українського наукового богословського товариства, Отава (Канада).

Поняття «духовність» тлумачиться як: «...те, що пов'язане з внутрішнім життям людини, її моральним світом; стосовно до релігії, церкви, належне їм» [1, с. 252]. Тобто, наповнення поля «духовність» пов'язане із високими сферами світського та церковного напрямків.

У часописі натрапляємо на статті про Біблію, а саме: «Біблія – найперше джерело для вивчення своєї літературної мови» (Митр. Іларіон) [ВК 1958, 1, 6], а у ч.1 за 1959 рік відгук на цю статтю, де автор твердить, що «...Біблія в перекладі Проф. Івана Огієнко є найновіше, найдосконаліше і найкраще видання цієї Святої Книги українською живою мовою» (Інж. А. Нестеренко) [ВК 1959, 1, 7]. Крім того у часописі низка статей присвячена Батьківщині та пристосуванню українця до життя на чужині, вихованню дитини у православній сім'ї, поведінці людини в храмі, подіям культурного життя в Радянській Україні, питанням українського правопису.

Поле «духовність» має ієрархічну, неоднорідну, багатовимірну структуру. Наприклад, про ієрархію побудови усього, що пов'язане з духовним життям людини, пише Прот. М.Овчаренко у статті «Чудо»: «Християнство говорить, що ступенювання йде далі, вище від людини – це чини ангельські, які теж мають ступенювання: Ангели, Архангели. Херувими, Серафими, Престоли, Начала (Початки), Сили, Власті і ін... У ступенюванні стає новіше людини особливе. Людина на межі матеріального й духового: вона і матеріальна, і духовна. Через тіло людина пов'язана з усім матеріальним світом, а через душу з Вищим Духовним Світом» [ВК, 1955, ч. 8, 14].

Пропонуємо за двома лініями (церковною та світською) побудувати два мікрополя, що складуть термінологічне поле «духовність», відбите в текстах місячника «Віра й культура».

За церковною будовою до ядра поля належать такі терміни-номени (загальні): *духовність, благодать, благочестивий, блаженний, віра, християнська віра, православна віра, дух, душа, закон, істина, хрест, любов, моральність, відповідальність, патріотизм, совість, спасіння, соборність* та церковні терміни: *Літургія, Евхаристія, монастир¹, Ікона, Аналой, Біблія, Псалтир, Парастас* та ін.

У богословсько-мовному нарисі «Благочестивий» – це православний» Митрополит Іларіон подає семантичне значення слів **благочестивий** та **благочестя**, які відомі ще з мови Євангелії, де «Благочестивий» – «істинно почитаючий Бога» (пор. Луки 2, 25). А «Благочестя» – це «істинне почитання Бога» (пор. Діяння 3, 12, 2 Петра 3, 11 і ін.). Цебто – Православіє» [ВК, ч. 9, 1954, 18]. Отже, автор твердить про давнє значення терміна: «правдиво почитає Бога» та нове, синонімічне до «православного».

Щодо світської лінії цього терміна, то автор зазначає, що візантійські імператори мали в своєму титулі «благочестивий», бо були ревними оборонцями Православ'я. А далі цей термін був «...прикладений до титулів і Патріархів, і Митрополитів, і Архієпископів, і Єпископів, а то й Священників» [ВК, ч.9, 1954, 20]. Тому можемо твердити про ядерну приналежність цього та подібних термінів.

Благовір'я та *благочестя* є також синонімами *православ'я* – так твердить Митрополит Іларіон у статті «Благовірний» – це православний» [ВК, 1954, ч. 11, 20-21]. «*Цебто, Благовір'я, як і Благочестя, визначає Православ'я. Усі три слови (а четверте – Правовір'я) визначають одне й те саме, – правдиву чи істину Віру. З бігом часу на перше місце вийшло Православ'я, а Благочестя, Благовір'я і Правовір'я стали близькими синонімами його*» [ВК, 1954, ч. 11, 20].

Світський напрямок демонструє звичайне життя православного українця.

Залежно від того, якому напрямку ми надаємо перевагу, у структурі мікрополів виділяємо **шкалу релігійної сфери** та **шкалу морально-етичної сфери**. До центру шкали наближене ядро мікрополя, далі від центру – периферія. На нульовій позначці, яка відповідає нормі, на обох шкалах термін «духовність».

Розглянемо схему структури термінологічного поля «Духовність» з двома мікрополями, ядром церковного напрямку та ядром світського напрямку, а, також, периферією цих мікрополів.

Периферії мікрополів мають у складі лінгвокультурні термінологічні одиниці, які перемежуються із суміжними. На нашому матеріалі це, напр., *любов, мова, Україна* та ін., виділені нами у схемі. У центрі, ядрі – архетипи культури українця, які ми виявили в текстах журналу «Віра й культура».

На ядерність лексем указує графічна ознака – написання з великої літери. У мовознавчому нарисі автор (Митрополит Іларіон) твердить, що «...назви Святих Осіб та святих речей пишемо з великої букви» [ВК, ч.12, 1958, С. 6 – 11]. До правил написання з великої букви автор рекомендував такі слова:

- назви трьох Осіб Пресвятої Тройці: *Бог, Господь, Отець, Син Божий, Ісус Христос, Дух Святий*, і т. ін.;
- при заміні Божої назви іншим іменником: *Слава Його, Скеля, Хмара, Огонь*, і т. ін. (слова: *Скеля, Сторож, Пастир, Суддя, Творець* та ін. – це часті епітети Господа Бога);
- Рука, Рамено, Перст* (у значенні *Божої Сили* чи *Самого Бога*);
- якості *Божі: Милостивий, Всезнаючий, Безпочатковий, Творець Всесильний, Неподільна Тройця* і т. ін.;
- прикметники від *Божих* назв: *Божий, Божественний, Господній, Спасів, Спасителів, Месій, Ісусів, Христів* чи *Христовий, Духів* і т. ін.;
- займенники, що стосуються *Осіб Пресвятої Тройці: Свій, Його, Він, Вона (Діва)* тощо;
- назви *Божих* вісників: *Ангол, Архангол* і ін. дев'ять чинів;

¹ Терміни подано в оригінальному записі за джерелами.

- назви роду *Святих*: *Апостол, Мученик, Великомученик, Священномученик, Преподобний, Ісповідник, Святий, Пресвятий, Св. Макарій, Преп. Іларіон* і т. ін.;
- назви книг *Святого Письма*: *Святе Письмо, Писання, Старий Заповіт, Новий Заповіт, Євангелія, Біблія, Псалтир, Книга Буття, Вихід, Левит, Числа, Закон, Пророки, Рут, Пісня над піснями, Книга Суддів, Діяння Святих Апостолів* і т. ін.;
- назви церковних *Богослужб, Святих Таїнств та Церковних Чинів*: *Богослужба, Свята Літургія, Служба Божя, Відправа, Рання, Вечірня* і т. ін.;
- назви усіх *Свят (Празників)*: *Великдень, Різдво, Зелені Свята, Спас, Різдвяний Вечір, Щедрий Вечір, Свят-Вечір, Успіння, Водохрещі чи Водохреща*;
- назви постів: *Великий піст, Пилипівка, Спасівка, Петрівка*;
- назви: *Небо й Рай*;
- назви *Віри*: *Православ'є, Православна Віра, Християнство*;
- прикметникові назви: *Успінська Церква, Богоявленський Манастир, Катедрa Пресвятої Тройці* і т. ін.;
- назви духовних санів: *Патріярх, Папа, Митрополит, Архiepіскоп, Єпископ* і т. ін.;
- освячені церковні речі: *Антимінс, Жертівник, Іконостас, Ложечка, Хрест, Ризи* і т. ін.;
- священні слова *Божого* приречення: *Обітниця Божя, Заповіт, Страшний Суд* і т. ін.;
- назви великих церковних подій: *Вселенський Собор, Охрещення України*.

Схема 1

Структура термінологічного поля «Духовність»

Ядро мікрополя «духовність» церковного напрямку	Периферія мікрополя «духовність» церковного напрямку	Периферія мікрополя «духовність» світського напрямку	Ядро мікрополя «духовність» світського напрямку
духовність, Бог, Господь, благодать, благочестивий, блаженний, віра, християнська віра, православна віра, дух, душа, закон, істина, хрест, любов, моральність, відповідальність, патріотизм, совість, спасіння, соборність Літургія, Евхаристія, манастир, Ікона, Аналой, Біблія, Псалтир, Парастас, Пречиста Марія, Ісус Христос, Дух Святий, Милостивий, Всезнаючий, Безпочатковий, Творець Всесильний, Неподільна Тройця, назви Священних книг, жінка-матір .	Хресне знамення, любов , священник, сім'я , душевне життя дитини, зрада, Рай, Свята Україна , священне місце, сльози , сповідь, жінка-матір , культ , національне виховання, Правда , богомолець	мова, любов , сучасна Україна , сім'я , душевне життя дитини, педагогіка, нервово-психічна гігієна, асоціативне мислення, зрада, сльози , культ , розвиток уяви, дошкільний період, історичні дати, життя на чужині, національне виховання, правда	духовність, віра, закон, жінка-матір , авторитет батьків, милостивий, всезнаючий

Лексеми периферії мікрополів в окремих випадках взаємозамінні, проте в тексті вони мають дещо інший відтінок. Така часткова взаємозамінність пояснюється, на нашу думку, первинною єдністю християнської духовності з моральністю. А далі відбувається зміна лексем залежно від зміни моральних установок суспільства. Актуалізуються, таким чином одні лексеми, архівуються інші.

Лише в 90-ті роки ХХ ст. повертається лексема **соборність**, яка частотна у репрезентованому часописі.

Про значимість **Матері** для обох мікрополів поля «духовність» говорить і звертання редакції про святкування Дня Матері саме українською общиною [ВК, ч. 7, с. 29]: «Раз у році увесь цивілізований світ особливо звеличує постать Матері-виховательки... В українській історії постать Мама згадується з великою повагою. Згадати б хоча таких славних Матерей, як Княгиня Ольга, Мати Володимира Великого, та Магдалина, Мама українського гетьмана Івана Мазепи. У своїй поемі «Матері» Шевченко з ніжністю й покірною згадує Маму:

У нашім раї на землі,
Нічого кращого немає,
Як тая Мати молодая
З своїм дитяточком малим...

Пошануймо ж і ми свою Маму...». У цьому ж номері часопису на с. 22 у листі проф. Іван Гончаренко стверджує: «...повноцінна українська мати любить своїх дітей, живе для них, але виховає їх так, щоб вони любили свою батьківщину ще більше, як своїх батьків». А далі він наводить (за проф. Ващенко) риси української жінки: вроджена інтелігентність; лагідність вдачі і ніжність, сполучена із свідомістю своєї гідності; своєрідний духовний аристократизм; розвинений естетизм в побуті й одязі; любов до природи й розуміння її красот; шанування дівочої честі; вірність у коханні й родинному житті; самовіддана й жертвенна любов до дітей [там само]. Святкування

Дня Матері в сучасній Україні також стало усталеним святом із кінця ХХ ст. Синонімом Матері, Неньки звучить і Батьківщина-Україна: «От чому ми свою Україну звемо Ненькою, і любимо її понад усе!» [ВК, ч. 8, с. 7].

По-різному наповнені лексеми ядра обох мікрополів. Наприклад, любов у церковному аспекті звучить як любов до Бога та Близького. «Бог – є любов», любов – це вчення Ісуса Христа. Наприклад, лексема **любов** подана в розділі «Криниця любови», який є в кожному числі місячника та має оповідання для недільних шкіл та домашнього читання молоді. Одне з оповідань – «Любов'ю й злодія спинимо». Любов розглянута як емоція та християнська чеснота.

«Любов – найбільша сила в нашому житті, а разом із тим – найбільша християнська чеснота. Чого не можеш зробити жодною іншою силою, те легко зробиш любов'ю. Бо коли «Бог – то любов», то й любов – сила Божа» [ВК, ч. 11, с. 26]. В інтенції церковного аспекту любов уявляємо як всеохоплююче, святе та жертвенне почуття.

Церковний (релігійний) аспект історично давніший, оскільки ментально утворився дуже давно, ще за часів Хрещення київським князем Володимиром Русі. Світський проявляється десь приблизно з 18 ст. Проте особливістю поєднання цих аспектів у часописі є те, що терміни обох аспектів наповнені лінгвокультурним забарвленням. Це можемо простежити в таких фразах Митр. Іларіона:

«Релігія, обряди, епос, народні пісні, мудрість попередніх віків, передання, казки, повір'я, пережитки довгих століть, – усе це склало людину, у нас – православного українця»;

«Українська Православна Церква вернулася тепер на національну путь у своїй праці, і ставить собі завдання, як рідна мати, виховувати в Церкві повновартісних людей, – глибоко побожних, чисто православних і свідомих національно»;

«Що то є любити свій народ? Любити – то служити. Хто любить свій народ, той йому служить, служить любовно й самовіддано, ні на що не оглядаючись» [ВК, ч. 8, с. 4-5].

Також, до термінологічного поля «духовність» відносимо і лексему «мова», досить частотну в аналізованому журналі. Одна із сентенцій: «Мова – це культура, а Україна повинна бути культурною нацією» – належить доктору біологічних наук С. Парамоневу [ВК, ч. 11, с. 20].

На думку Митрополита Іларіона, Біблія – найперше джерело для вивчення своєї літературної мови. У числі 1 за 1958 рік натрапляємо на обговорення Послання Митрополита «Бережімо свою рідну мову й пильно навчаймося ї!».

У часописі надруковані розділи з різних мовознавчих праць Митрополита Іларіона (Івана Огієнка): «Основи української літературної мови» (1951), розділ «Головніші правила практичної складні»; «Наша літературна мова (як писати і говорити по-літературному)» (1959) та ін.

Лексеми з ядра та периферії обох мікрополів подибуємо в поезіях Митрополита Іларіона, надрукованих майже в кожному числі місячника.

*Тихий Ангол Молитви святими руками
Сплітає віночки препишині,
І при Божих Стопах розкладає рядками,
Щоб бачив про Жерту Всевишній* [ч. 9, 1954, с. 28];

*Й дододу схиляю зболілі коліна
В Молитві при Божім Престолі:
«Нехай розцвітеться й Свята Україна
У сяйві спокою та волі»* [ч. 8, 1954, с. 23];

*І стала Вкраїна крицева,
Осея улюблена Божя, –
Бояри ж змовляють на лева,
Росте їхня зрада негожа* [ч. 11, 1954, с. 21];

І. Качуровського:
*Давно позаду втрачена мета.
Та в порожнечі нам блукати доти,
Аж доки ми тягар того Хреста
Донесемо до нашої Голготи* [ч. 8, 1954, с. 5].

Протиставленням до духовності в часописі є окремі дописи та інформація з Радянської України з антирелігійними коментарями. Атеїстичні книги у часописі називають «науковими», беручи це слово у лапки, а комуністичну «мораль» називають небувалою загрозою для світу, для християнського світу.

У Радянській Україні в цей час (50-60 рр.) актуальні раніше моральні та духовні лексеми стали пасивними, історичними, а частотними стають *атеїзм* та *матеріалізм*, інші деформують семантичне наповнення. Лише з 90-х рр. ХХ ст. ядро термінологічного поля «духовність» обростає новими шарами.

Отже, наше дослідження виявило не лише межу термінологічного поля «духовність» на матеріалі окремих чисел журналу «Віра й культура», а й підтвердило гіпотезу, що поле «Духовність» динамічне, його структура змінюється з роками. Зміст поля детерміновано метою (стати святим чи досягти світських ідеалів). Таким чином, духовно моральні лексеми в досліджуваному полі зайняли місце в ядерній чи периферійній частині відповідно з набором актуальних цінностей в українській мовній картині світу.

Список використаних джерел

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / [уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел]. – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2003. – 1440с.
2. Віра й культура. – 1953, ч. 2. – Вінніпег, Канада.
3. Віра й культура. – 1954, ч. 8, 9, 11. – Вінніпег, Канада.
4. Віра й культура. – 1955, ч. 7, 8. – Вінніпег, Канада.
5. Віра й культура. – 1958, ч. 1, 12. – Вінніпег, Канада.
6. Віра й культура. – 1959, ч. 1. – Вінніпег, Канада.

In the article we represent the scheme basic Christian basis of terminological field «spirituality» formation, its dynamics during 50th years of the XXth century on the materials of texts of Canadian newspaper «Faith and Culture». We specify the semantics of terms of the spiritual sphere from the linguistic and cultural point of view and we also specify the social cultural factors, which influence on formation of the core and periphery of the represented terminological field.

Key words: terminological field, multi-measuring hierarchical structure, spirituality, responsibility, religious aspect, social aspect.

УДК 070.41:003.083(477.82)

І. Я. Мислива-Бунько

*Волинський національний університет імені Лесі Українки,
м. Луцьк*

АБРЕВІАТУРИ У СУЧАСНИХ ГАЗЕТНИХ ТЕКСТАХ ВОЛИНІ ЯК ВИЯВ ТЕНДЕНЦІЙ ДО ЕКОНОМІЇ ЛІНГВАЛЬНИХ СИЛ

У статті з'ясовано актуальні питання словотворення у газетно-публіцистичному стилі: виокремлено та проаналізовано структурні типи абревіатур, особливості їх функціонування.

Ключові слова: мова газети, абревіатура, економія лінгвальних сил.

У сучасних україномовних волинських газетах, як і в усеукраїнських загалом, поширеними є скорочені відповідники (синоніми) дво-, три-, чотирикомпонентних понять – абревіатури. Це зумовлено активізацією зручного для користування та вимови такого способу словотворення, як абревіація – процес «об'єднання скорочених основ (технічний редактор > техред), скорочених і повних основ (медичне училище > медучилище)» [4, с. 7].

Складноскорочені слова вивчалися у теоретичному аспекті (К. Тронь, М. Сердюк, Л. Бойченко, М. Плющ, І. Ковалик, Р. Микульчик, І. Думчак) та з огляду функціонування цих одиниць у медійному (О. Мітчук, О. Стишов, М. Навальна, Г. Шаповалова, В. Вакулєнко, С. Климович, Д. Мазурик), науковому (С. Омельчук, М. Тюменцев, Л. Туровська, Л. Халіновська), офіційно-діловому контекстах (О. Мацько). Попри численні мовознавчі дослідження цього питання, нові зміни в державі та світі, вимоги нового часу, зростання ролі ЗМІ в житті суспільства, а також відсутність праць із вивчення абревіатур у мові регіональних мас-медіа ХХІ ст., зокрема волинських, як невід'ємної частини загальноукраїнських надають нашому дослідженню **актуальності**.

Мета статті – аналіз структурних особливостей абревіатур, виявлених у газетах Волині за 2005-2010 роки.

Основне призначення друкованих ЗМІ – відгукуватися на злочинні події, факти і явища сьогодення. Відповідно, передаючи новини міжнародного, політичного, економічного, наукового, освітнього, культурного, побутового життя країни та світу, журналісти шукають оптимальні мовні засоби, котрі б подавали великий об'єм інформації з залученням мінімальних затрат. З огляду на це в мові сучасної преси Волині спостерігаємо інтенсивне творення та використання абревіатур. І це не випадково, адже такі лексичні одиниці мають кілька вагомих переваг перед іншими. По-перше, «за багатьох комунікативних ситуацій виникає необхідність у висловленні двох ідей однією лексемою» [1, с. 4]. По-друге, вони допомагають «уникнути багатослів'я, важких синтаксичних конструкцій з підрядними реченнями або дієприкметниковими чи дієприслівниковими зворотами» [7, с. 33]. По-третє, ці деривати виступають «найбільш економічним засобом номінації» [9, с. 143]. Порівняймо: «Поки що туманна доля *МінЖКГ* і *Мінрегіонбуду* – чи то їх об'єднують, чи то взагалі ліквідують і створять на їх базі комітети» («Відомості.ua», 18.11.2010 р.); «Маємо близько 200 заяв про вихід. Наскільки це масово, судить самі. Щоправда, вийшли деякі секретарі *райкомів* і *міськкомів*» («Волинь-нова», 01.03.2005 р.); «Чи безпечно на Рівненській *АЕС*?» («Волинь-нова», 24.02.2005 р.); «Найбільше претензій у *КРУ* до *облради*, влади *Луцька* та *Ковеля*» («Відомості.ua», 18.11.2010 р.); «Парламент знайшов гроші на підвищення *соцстандартів*» («Волинь-нова», 07.11.2009 р.).

«Постійну суперечність між потребами спілкування людини та її прагнення звести до мінімуму свої розумові та фізичні зусилля можна розглядати як рушійну силу мовних змін. Тут, як і в інших випадках, поведінка людини підпорядкована законові найменшого зусилля, відповідно до якого людина витрачає свої зусилля лише тією мірою, якою це необхідно для досягнення певної мети» [5, с. 532-533]. Тож можемо стверджувати, що одні-